

Секція 10. Інтелектуальна власність. Інтелектуальний капітал: вплив на економічне зростання, суспільство, споживання

ІНВЕСТИЦІЇ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ЯК ШЛЯХ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

**КОЖОКАРЬ Олена, здобувачка вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет**

***Анотація:** досліджено, що інвестиції в освіту та здоров'я формують людський капітал. Проаналізовано, як вкладення підвищують продуктивність праці, що є основою для сталого розвитку економіки.*

***Ключові слова:** людський капітал, інвестиції, освіта, економічне зростання, продуктивність праці, інновації.*

Інвестиції в сучасній економіці набувають нової форми та спрямованості. Замість зосередження виключно на фізичному капіталі, все більшого значення набувають вкладення в людський потенціал. Освіта, професійне навчання, розвиток компетенцій та охорона здоров'я є стратегічними інвестиціями, які приносять довгострокові вигоди. Вони сприяють підвищенню продуктивності праці та формуванню інноваційного середовища, здатного до швидкої адаптації та генерації нових ідей [1]. Сутність людського капіталу — всеосяжний комплекс знань, навичок, здоров'я та особистих якостей, що робить людину цінною і продуктивною на ринку праці [2].

Інвестиції в розвиток людського капіталу є дуже важливими для економічного зростання. Одним із найфундаментальніших напрямків інвестицій є освіта та навчання як вкладення, які формують майбутню продуктивність. Якісна освіта забезпечує людину корисними навичками та знаннями, сприяє підвищенню її майбутнього доходу та відкриває доступ до нових можливостей. Коли держава чи окрема людина інвестує в освіту, вона створює довгостроковий актив, який приносить віддачу протягом усього життя. Саме освіта є тим потужним фундаментом, на якому будується інноваційна та конкурентоспроможна економіка, оскільки вона дозволяє людям адаптуватися до змін і створювати нові рішення [3].

Вкладення в людський капітал охоплює інвестиції, що підвищують ефективність та майбутній потенціал людини, від здобуття освіти і професійних навичок до підтримки здоров'я та розвитку соціальних компетенцій. Кожен із нас щодня інвестує у себе, витрачаючи гроші на освітні курси, хобі. Це свідчить про свідомий вибір, що формує майбутній успіх людини. Також держава відіграє ключову роль, забезпечуючи доступ до освіти та медичних послуг для всього населення. Бізнес інвестує у своїх співробітників, пропонуючи корпоративне навчання та програми підвищення кваліфікації, дозволяючи компаніям підвищувати ефективність та утримувати талановитих фахівців [4].

Економічна ефективність інвестицій — це одна з найважливіших складових економічного зростання. Кращі знання та навички сприяють прискоренню ефективності роботи. Постійне підвищення кваліфікації призводить до збільшення доходів суспільства, роблячи фахівців більш затребуваними на ринку, що дозволяє їм претендувати на вищу заробітну плату [5].

Зміни в інвестиційній політиці, спрямовані на вдосконалення людського капіталу, повинні бути комплексними. Насамперед, необхідно посилити цифровізацію освіти, що зробить знання доступними для широких верств населення, долаючи фінансові бар'єри. Слід активніше мотивувати бізнес, інвестувати у свій персонал, що сприятиме як зростанню продуктивності компаній, так і загальному зростанню кваліфікації робочої сили в країні [4].

Отже, інвестиції в людський капітал сьогодні стають визначальним фактором розвитку суспільства та економіки. Вкладення у знання, професійні навички, здоров'я й особистісний розвиток людини — це не витрати, а довгострокові інвестиції, які приносять користь і окремій особі, і державі. Завдяки освіті та підвищенню кваліфікації зростає продуктивність праці. Саме якісний людський капітал забезпечує стабільне економічне зростання та конкурентоспроможність країни у глобальному середовищі, формуючи майбутнє економіки та суспільства [6].

Література:

1. Перегінняк Т.І. Людський капітал як об'єкт економічного дослідження. *Економіка та простір*. 2024. Т. 4, №2. С. 33–41. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/128>
2. Пилипенко Ю.І., Шас П. Людський капітал: сутність та фактори розвитку. *Economics Bulletin*. 2023. №2. С. 15–21. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2023/2/EV20232_015-021.pdf
3. Schultz T.W. *Investment in Human Capital*. New York; London: Free Press, 1971.
4. UNDP. *Financial costing of the human capital in Ukraine*. Київ, 2023. URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-10/undp-ua-financial_costing_of_the_human_capital_losses_in_ukraine.pdf
5. Гінда С.М., Гінда О.М. Людський капітал: сутність, особливості аналізування та оцінки. *Економіка та суспільство*. 2017. №12. С. 157–163. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/12_ukr/12.pdf
6. Мазаракі А.А., Мельник Т.М. Розвиток людського капіталу в Україні: проблеми та перспективи // *Економіка України*. – 2020. – №3. – С. 3–15.

Abstract: *It examines how investments in education and health build human capital. It analyzes that these investments increase labor productivity, which is the basis for sustainable economic development.*

Keywords: *human capital, investment, education, economic growth, labor productivity, innovation.*

Науковий керівник – БІЛЧЕНКО Олександр,
– кандидат економічних наук, доцент,
в.о. декана обліково-фінансового факультету
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв